

Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY
Valtuuskunnan kannanotto

28.7.2010

KAUANKO HALLITUS ODOTTAA TEKEMÄTTÄ MITÄÄN, KUN HYVITYSMAKSUN TUOTTO PUOLITTUU?

Yksityistä kopiointia korvaavan hyvitysmaksun tuotto oli vuonna 2008 vajaa 12 miljoonaa, viime vuonna 8,9 miljoonaa ja tälle vuodelle ennakoitaan 6,4 miljoonaa euroa. Vaikka kansalaiset kopioivat paljon uusilla kopiointivälineillä, korvaus on romahtanut ja vuoden sisällä puolittuu.

Miksi näin tapahtuu? Syynä on se, että maksun kohteena olevan laitekannan päivittäminen on tämän hallituksen aikana laiminlyöty. Tilanne on kestävä ja tulee korjata välittömästi, ottamalla musiikkipuhelimen kaltaiset uudet kopiointivälineet maksun piiriin.

Yksityinen kopiointi on poikkeuksellinen etu, joka ei koske mm. tietokoneohjelmia. Kuluttajat voivat hankkia kulttuurituotteita ostamisen sijasta kopioimalla. Tutkimusten mukaan vuodessa kopioidaan noin 2 miljardin euron edestä musiikkia ja elokuvaa.

EU-direktiivi edellyttää kohtuullista korvausta sen ehtona, että jäsenmaassa saadaan sallia yksityinen kopiointi. Tätä varten Suomessa on säädetty hyvitysmaksuksi kutsuttu tekijänoikeuskorvaus.

Laitealan ja oikeudenhaltijoiden yhteisen hyvitysmaksun neuvottelukunnan tutkimukset osoittavat, että matkapuhelimille tallennetaan suuria määriä musiikkia ja 54 % tietokoneiden ulkoisten muistien omistajista tallentaa niille tekijänoikeuslain suojaamaa sisältöä.

Sille, että merkittävät kopiointivälineet ovat maksun ulkopuolella, ei ole perusteita. Tekijänoikeuslain 26 a §:n mukaan maksua tulee kerätä merkittävässä määrin yksityiseen kopiointiin käytettävistä välineistä, olivatpa ne yhteisöjen tai yksityishenkilöiden omistuksessa.

Laki ei vaadi, että laitetta käytettäisiin pääasiallisesti yksityiseen kopiointiin. Monitoimilaitteita on jo maksun piirissä. Esimerkiksi tallentava digiboksi otettiin maksun piiriin, vaikka sen pääasiallinen tarkoitus on televisio-lähetyksen näkyville saaminen. Kopiointivälineille on aina tallennettu myös muuta kuin suojattua aineistoa. Tämä huomioidaan maksun suuruudessa.

Hyvitysmaksu on kotimaiselle kulttuurialalle elintärkeää tekijänoikeuskorvausta. Ellei maksua kerätä tasapuolisesti myös uusista kopiointivälineistä, korvaus romahtaa, kun uudet kopiointilaitteet korvaavat vanhat. Kotimaisen kulttuurin tulot pienenevät. Se ei ole reilua eikä hyvitysmaksun säätäneen eduskunnan tarkoitus.

Hyvitysmaksun perusteeton romahtaminen tulee keskeyttää. Uudet kopiointivälineet, kuten tallentava puhelin, puhelinten muistikortit, tietokoneiden ulkoiset kovalevyt ja usb-muistitikut tulee ottaa maksun piiriin. Hallitus voi päättää asiasta myös keskellä vuotta.

Luovan työn tekijöiden ja yrittäjien LYHTY valtuuskunta

Valtuuskunnan jäsenet: puheenjohtaja Jussi Chydenius; varapuheenjohtajat Gugi Kokljuschkin, Lasse Saarinen ja Kimmo Hakola; muut jäsenet Aleksu Bardy, Tuula-Liina Varis, Olli Kortekangas, Anja Hatva, Anna-Liisa Haavikko, Claes Olsson, Harri Wessman, Ilari Kuittinen, Ilja Karsikas, Jaakko Rustanius, Jarkko Hentula,

Jukka Helle, Katariina Lillqvist, Markus Nordenstreng, Nora Fleming, Pekka Ruuska, Perttu Haapanen, Pirjo Hiidenmaa, Raili Mikkonen, Reeta Vestman, Timo Vatanen, Tommi Lindell, Tuija Lehtinen.